

УДК 316.614.6:376.64.046.16
Кузьмін В. О.¹, Винник О. Д.²
¹ канд. соц. наук, доц. ЗНТУ
² студ. гр. СН-226 ЗНТУ

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ДІТЕЙ-СИРИТ ТА ДІТЕЙ, ПОЗБАВЛЕНИХ БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ В УКРАЇНІ

Проблема соціального сирітства є на сьогодні однією з найгостріших, масових та соціально небезпечних. Наша країна на нинішньому етапі історичного розвитку зазнає змін в усіх сферах життєдіяльності суспільства - політичній, економічній, соціальній. За останні десять років кількість дітей, влаштованих до закладів усіх форм власності для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, збільшилася майже вдвічі.

Причини, з яких діти позбавляються батьківського піклування та виховання, досить різні, проте наслідок один – дитина позбавляється конституційного права на сімейне виховання та батьківське піклування. Тому, однією з найвищих соціальних цінностей держави є соціальний захист дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.

Проблема соціального сирітства є сьогодні однією з гострих масових і соціально небезпечних. Наша країна на нинішньому етапі історичного розвитку зазнає змін у всіх сферах життєдіяльності суспільства – політичній, економічній, соціальній. За останні десять років кількість дітей, влаштованих до закладів усіх форм власності для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, збільшилась майже вдвічі.

Головною причиною проблеми соціального сирітства в Україні є формування прошарку соціопатичних сімей в умовах економічної та соціальної нерівності, поширення бідності та злиднів, безробіття, алкоголізму, наркоманії, насильства серед частини сімей. Слід зазначити, що з 2011 року відбувалося скорочення чисельності дітей цієї категорії завдяки активній соціальній політиці: роботи з сім'ями, які опинилися в складних життєвих обставинах, з самотніми матерями, підтримки національного усиновлення тощо. Відбувалося деяке зменшення чисельності таких дітей і в останні два роки, але в сучасній ситуації це – не результат ефективної діяльності держави, а наслідок скорочення території, яку вона контролює і де можливий облік цих дітей (Рис. 1).

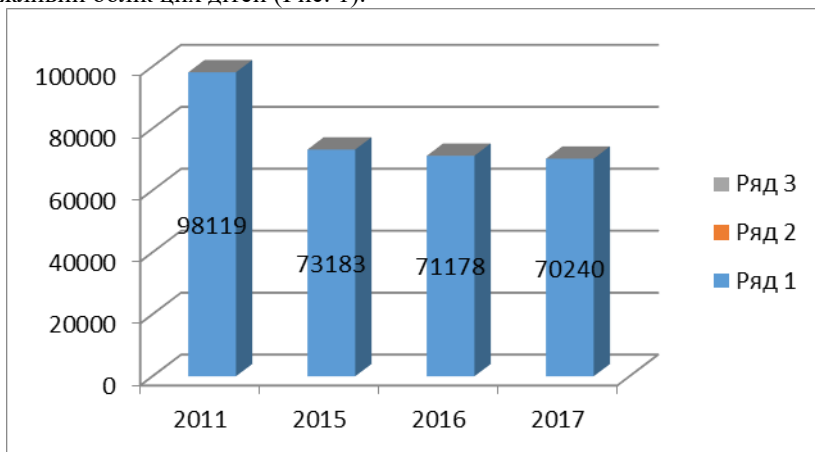

Рис.1. Загальна кількість дітей – сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування протягом 2011–2017 років

Державна політика у сфері соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, базується на комплексі засобів і заходів, спрямованих на захист сирітства, поєднанні правил і норм нормальної життєдіяльності дітей, які з певних причин залишилися без батьківського піклування.

Таким чином, актуальним у сьогоднішніх умовах, є забезпечення можливості для отримання дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування, прав, які закріплені законодавством України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кузьмін В. В. Теоретичний аналіз проблеми інтеграції у суспільство дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування: соціально-психологічний аспект / В.В. Кузьмін // Актуальні проблеми педагогіки, психології та професійної освіти. – №. 1. – 2017. – С. 3–8.

2. Соціальний звіт за 2018 рік // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.msp.gov.ua/timeline/?t=0&from=&till=&m=19#tagpanel>.

3. Технології соціальної роботи : Навчальний посібник з грифом МОН України / О. А. Агарков (керівник авт.кол.), Д. Ю. Арабаджієв, Т. В. Єрохіна, В. В. Кузьмін, І. В. Мещан, В. М. Попович. – Запоріжжя, вид. комплекс АТ «Мотор Січ», 2015. – 487 с.